

Nr 41

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område m. m., i vad propositionen avser förordningen angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. jämte i ämnet väckt motion m. m.

I en till riksdagen den 31 mars 1955 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 180, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av protokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, såvitt nu är i fråga, antaga vid propositionen fogade förslag till

a) förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.;

b) förordning angående ändrad lydelse av 6 a § förordningen den 21 december 1951 (nr 830) om införsel och utförsel av margarinarvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor.

Ifrågavarande författningsförslag är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Härigenom förordnas som följer.

Införselreglering

1 §.

Kungl. Maj:t må förordna, att här nedan angiven vara icke får införas till riket utan tillstånd av statens jordbruksnämnd eller den, vilken jordbruksnämnden bemyndigar att meddela tillstånd till sådan införsel, nämligen

a) jordnötter, kopra, sojabönor samt andra oljehaltiga fröer och frukter, dock ej linfrö;

b) fettämnen och fettsyror, dock ej ullfett, lanolin, degreas och annat garverifett, icke härdad linolja, ricinolja samt kinesisk eller japansk träolja;

c) margarin, konstister, fettemulsion, andra till födoämnen avsedda ersättningsmedel för smör, grädde, ister, talg eller hästflott, ävensom andra livsmedel under förutsättning att däri ingår en mera väsentlig tillsats av fett.

Vid meddelande av dylikt tillstånd må uppställas sådana villkor för dess tillgodonjutande, som prövas vara erforderliga.

2 §.

Förordnande enligt 1 § utgör ej hinder för transitering eller annan befordran under tullverkets kontroll eller för uppläggning i frihamn eller å tullager eller provianteringsfrilager; dock må å provianteringsfrilager upplagd vara icke utan medgivande av jordbruksnämnden för varje särskilt fall disponeras annorledes än till fartygs eller luftfartygs proviantering eller utrustning i föreskriven ordning.

Ej heller skall sådant förordnande ha avseende å

a) vara som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes enligt annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen än de under e) och s) upptagna eller enligt 8 § samma förordning eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle ha åtnjutits enligt något av dessa stadganden, om varan varit tullbelagd; eller

b) vara som enligt föreskrifter, meddelade av generaltullstyrelsen, försändes landvägen antingen över riket från en till annan utrikes ort eller över utlandet från en till annan ort inom riket.

Förordnande enligt 1 § skall, intill en myckenhet av sammanlagt två kilogram för varor av de slag som omfattas av dylikt förordnande, ej heller ha avseende å vara, som införes i egentlig gränstrafik eller å vara, som av resande medföres och framföres till tullklarering i ett sammanhang vid inresetillfället under förutsättning, att varan är avsedd för den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgör gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införes i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning.

3 §.

Till riket inkommen vara som på grund av bestämmelserna i denna förordning icke får införas må, därest varan ej enligt 15 § eller enligt lagen om straff för olovlig varuinförsel skall vara förverkad samt hinder ej heller eljest möter mot utförsel av varan, under tullkontroll återutföras enligt de föreskrifter som i tullstadgan äro givna för gods anmält till returfortullning.

Vad i första stycket stadgats gäller även om varan är fri från tull eller annan avgift vid införsel eller om anmälan till utförsel icke gjorts inom föreskriven tid.

Regleringsavgift och regleringsbidrag

4 §.

För i 1 § under b) och c) avsedda varor, som införas till riket och förtullas, samt för fetter, oljor och fettsyror, vilka här i landet utvinns ur varor av de slag, som angivits under a) i samma paragraf, skall, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas avgift (*regleringsavgift*).

Avgiftens storlek bestämmes av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Vid förändring av regleringsavgiftens storlek för vara, som avses i 1 § under b), skall i den omfattning Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer motsvarande efterreglering vidtagas även beträffande avgiften för inneliggande lager av avgiftsbelagd vara av samma slag hos den som inför, utvinner, driver handel med eller för industriell fabrikation förbrukar sådan vara.

5 §.

Har förordnande jämlikt 4 § meddelats beträffande viss vara, skola gällande bestämmelser i fråga om rätten att å transitupplag upplägga tullbelagd vara, som inkommit till riket, tillämpas på varan även om den är tullfri.

6 §.

Regleringsavgift skall icke utgå för vara, som i föreskriven ordning utlämnas från provianteringsfrilager för fartygs eller luftfartygs proviantering eller utrustning.

Ej heller skall regleringsavgift utgå för vara som jämlikt 2 § må införas utan särskilt tillstånd. Beträffande vara som återinföres skall skyldighet att erlagga regleringsavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförelse av vara, som antingen utförts innan förordnande om regleringsavgift för varan meddelats eller vid vars utförelse erhållits sådant regleringsbidrag, varom i 9 § förmåles.

7 §.

Regleringsavgift skall uppbäras och redovisas av jordbruksnämnden i den ordning Kungl. Maj:t, eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer. För sådana i 1 § under b) och c) avsedda varor, som införas till riket, skall avgiftsskyldigheten åvila den, för vars räkning införelsen sker. För varor, vilka utvinns ur till riket införda fetträvaror av de slag som avses i 1 § under a), skall avgiftsskyldigheten åvila den som verkställer utvinningen.

För erläggande av regleringsavgift vid sådan efterreglering, som avses i 4 § tredje stycket, svarar innehavaren av varulagret.

8 §.

Inbetalas icke regleringsavgift i föreskriven ordning, må avgiften på framställning av jordbruksnämnden omedelbart utmätas med det belopp, vartill nämnden efter verkställd undersökning fastställer densamma.

9 §.

Återbäring av regleringsavgift må efter ansökan lämnas för svinn, som uppstår vid härdning och raffinering, och för fettsyror, som framkomma vid raffinering av vegetabiliska oljor samt val- och annan sjödjursolja.

För vara, som avses i 1 § b) och c) eller som utvunnits ur sådan vara som avses under 1 § a), åtnjutes, där varan kommit till användning för annat än matnyttigt ändamål eller enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn eller ingått såsom beståndsdel i annan sålunda utförd vara, efter ansökan visst bidrag (*regleringsbidrag*), motsvarande högst den regleringsavgift, som skulle ha utgått vid import av vara av samma slag.

Ansökan om regleringsbidrag skall skriftligen göras hos jordbruksnämnden sist tolv månader efter utgången av den månad, under vilken sådant förhållande uppstått som enligt andra stycket utgör förutsättning för åtnjutande av bidrag. Har ansökan inkommit senare, må bidrag ej utgå, med mindre Kungl. Maj:t det medger. I denna paragraf avsedd återbäring av regleringsavgift och utbetalning av regleringsbidrag skall i övrigt ske i den omfattning och på de villkor Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer.

10 §.

Därest särskilda skäl föreligga må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden meddela befrielse, helt eller delvis, från skyldighet att erlagga regleringsavgift så ock medgiva återbäring, helt eller delvis, av sådan avgift jämväl i annat fall än i 9 § sägs.

Skyldighet att använda fettämne ur svenskt oljeväxtfrö

11 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, statens jordbruksnämnd äger föreskriva, att envar, som yrkesmässigt tillverkar vara av sådant slag, som angivits i 1 § under c), skall vara skyldig att därvid till viss myckenhet använda ur inhemskt oljeväxtfrö framvunna fettämnen. Vid bestämmandet av dessa myckenheter skall beaktas, att fullgoda varor skola kunna framställas. Föreskrift skall innebära skyldighet för tillverkaren att i genomsnitt under varje tidsperiod använda sådan myckenhet av fettämnet eller fettämnena att den motsvarar viss angiven procent av den sammanlagda mängden fettämnen, som använts för tillverkningen under perioden.

Antecknings- och redovisningsskyldighet

12 §.

Envar som bedriver verksamhet, varmed följer skyldighet att erlagga här avsedd regleringsavgift, eller sådan skyldighet att använda fettämne ur svenskt oljeväxtfrö, som avses i 11 §, är skyldig att i enlighet med de närmare föreskrifter jordbruksnämnden meddelar, föra sådana anteckningar angående rörelsen, som erfordras för kontroll över att bestämmelserna i denna förordning eller med stöd av densamma givna föreskrifter iakttagas.

Det åligger därjämte näringsidkare, som avses i första stycket, *dels* att på anfordran tillhandahålla jordbruksnämnden eller dess ombud nämnda anteckningar och förda handelsböcker med därtill hörande handlingar ävensom de övriga uppgifter angående rörelsen som erfordras för kontrollen, *dels* att i den utsträckning jordbruksnämnden bestämmer och i enlighet med de närmare anvisningar nämnden meddelar till nämnden eller dess ombud lämna regelbundna uppgifter angående rörelsen.

Näringsidkare, som avses i första stycket, är vidare skyldig att lämna ombud för jordbruksnämnden tillträde till fabrik, lagerlokal eller annan av näringsidkaren disponerad lägenhet för kontroll av varulager. Nämnden eller dess ombud äger jämväl, utan att ersättning härför utgår till näringsidkaren, taga prov ur dylikt varulager.

13 §.

Den som idkar handel med vara, som omfattas av förordnande enligt 1 §, eller med produkt, vari dylik vara ingår, är, ändå att bestämmelserna i 12 § icke äro tillämpliga på honom, skyldig att på anfordran lämna jordbruksnämnden eller dess ombud sådana upplysningar om sin rörelse, som nämnden finner erforderliga för kontroll över efterlevnaden av denna förordning och med stöd av densamma givna föreskrifter, ävensom att, där jordbruksnämnden finner det påkallat för kontrollens utövande, tillhandahålla nämnden eller dess ombud sina handelsböcker med tillhörande handlingar.

14 §.

Uppllysning, som inhämtas med stöd av 12 eller 13 §§, må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med upplysningens inhämtande avsedda ändamålet.

Ansvarsbestämmelser m. m.

15 §.

Den som utan behörig tullangivning eller medelst vilseledande åtgärder till riket inför eller söker införa vara, som enligt denna förordning icke får införas, straffes med dagsböter.

Vara som någon i strid mot denna förordning olovligen infört eller sökt införa skall förklaras förverkad jämte emballage eller kärl vari den förvaras. Kan egendom som sålunda skolat förklaras förverkad ej tillrättascaffas, gälde den brottslige dess värde. Framgår av omständigheterna att brottet skett av förbiseende, må av domstolens prövning bero, huruvida förverkandepåföljd skall inträda.

I fråga om åtal för förseelse, som avses i första stycket, och talan om förverkande av gods eller värde på grund av föreskrifterna i andra stycket ävensom beslag av gods, som kan antagas vara förverkat, och förfarandet med beslagttaget gods skall vad i allmänhet är stadgat om olovlig införsel av tullpliktig vara äga motsvarande tillämpning.

16 §.

Den som bryter mot villkor för tillgodonjutande av tillstånd enligt 1 § eller i strid mot stadgandet i 2 § första stycket disponerar å provianteringsfrilager upplagd vara annorledes än till fartygs eller luftfartygs proviantering eller utrustning i föreskriven ordning straffes med dagsböter.

17 §.

Underlåter någon att fullgöra med stöd av 11 § stadgad skyldighet att använda ur svenskt oljeväxtfrö framvunnet fettämne, straffes med dagsböter.

18 §.

Den som ej fullgör vad enligt 12 § första eller andra stycket eller 13 § åligger honom straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff dömes, där gärningen innebär fara i bevishänseende men ej enligt allmän lag är belagd med straff, den som uppsåtligen giver oriktigt eller ofullständigt innehåll åt anteckningar eller uppgifter som avses i nämnda stadganden. Sker sådan förseelse utan uppsåt men av grov oaktsamhet, vare straffet dagsböter.

Om straff för vägran att lämna tillträde för kontroll enligt 12 § tredje stycket samt för brott mot den i 14 § stadgade tystnadsplikten stadgas i strafflagen.

19 §.

Husbonde ansvarar för sådan i 17 § eller 18 § första eller andra stycket omförmäld förseelse, som förövas av hans husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förseelsen begången av honom själv, såframt ej omständigheterna göra sannolikt, att förseelsen skett utan hans vetskap och vilja.

20 §.

Vägrar någon att lämna jordbruksnämnden eller dess ombud tillträde till lokal för kontroll eller provtagning som avses i 12 § tredje stycket eller att på anfordran tillhandahålla nämnden eller dess ombud handelsbok eller annan handling, som avses i 12 eller 13 §, eller att i föreskriven ordning avlämna uppgift, som där avses, må nämnden förelägga honom lämpligt vite.

Länsstyrelse äger utdöma sådant vite.

21 §.

Skall i denna förordning avsedd vara enligt tullstadgan eller lagen om straff för olovlig varuinförsel eller på grund av stadgande i denna förordning säljas å auktion genom tullverkets försorg, må försäljningen ske endast till någon, som erhållit tillstånd varom i 1 § sägs, eller ock under förbehåll att varan återutföres.

Kan försäljning i enlighet med vad sålunda stadgats ej komma till stånd, skall med varan förfaras på sätt Kungl. Maj:t efter anmälan av generaltullstyrelsen förordnar.

22 §.

Försäljningssumma för förverkat gods samt belopp som utgivits i stället för sådant gods tillfalla kronan.

23 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t, eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1955. Genom förordningen upphäves förordningen den 5 juni 1953 (nr 395) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Förekommer i författning eller i beslut, som meddelats av Kungl. Maj:t eller jordbruksnämnden, hänvisning till stadgande som ersatts genom bestämmelse i den nya förordningen skall denna i stället gälla.

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 6 a § förordningen den 21 december 1951 (nr 830) om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor

Härigenom förordnas, att 6 a § förordningen den 21 december 1951 om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

6 a §.

Bestämmelserna i — — — margarinvara som

a) å fartyg — — — utrikes orter;

b) befordras under — — — icke erfordras;

¹ Senaste lydelse av 6 a §, se SFS 1952:665.

- c) enligt föreskrifter, — — — inom riket;
 - d) medföres såsom — — — erforderlig myckenhet;
 - e) till en myckenhet av högst två kilogram medföres av resande eller å transportmedel anställd person;
 - f) till en myckenhet av högst två kilogram införes eller utföres i egentlig gränstrafik; eller
 - g) till en myckenhet av högst två kilogram med post eller järnväg eller med fartyg eller luftfartyg i reguljär fraktfart inkommer till eller avsändes från riket såsom gåva direkt till enskild person.
- Ej heller — — — tillämnade användning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1955.

I samband härmed har utskottet behandlat en inom andra kammaren väckt motion, nr 643, av herrar *Königson* och *Gustafson* i Göteborg, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 180 i den del, den föreslår en ändring av den högsta tillåtna kvantiteten margarin, som må införas i landet utan erläggande av regleringsavgift.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till framställningen i motionen.

Vidare har till utskottet inkommit en den 25 oktober 1955 dagtecknad skrift från Föreningen Svenska margarintillverkare, vari föreningen understrukit betydelsen av att den av Kungl. Maj:t i propositionen 1955:180 föreslagna ändringen av förordningen angående reglering av införseln av fett råvaror och fettvaror, m. m. snarast genomföres. Föreningen har därefter i en den 25 november 1955 dagtecknad, till utskottet ställd skrift anfört, att den — med hänsyn till att den s. k. margarintrafiken från Norge och Danmark enligt nu föreliggande uppgifter tagit en vida större omfattning än tidigare beräknats — ansett sig böra ytterligare understryka betydelsen av att den av Kungl. Maj:t föreslagna ändringen av nyssnämnda förordning vinner riksdagens bifall.

I propositionen har lämnats en närmare redogörelse för statens jordbruksnämnds framställning, såvitt nu är i fråga, på s. 78—81 och s. 107—108. Utskottet torde i angiven del få hänvisa till propositionen.

Departementschefen

Departementschefen har, såvitt nu är i fråga, anfört följande.

»Vissa författningsändringar

I samband med författningsfrågorna torde jag även få upptaga de förslag om skärpning av bestämmelserna för tillståndsfri import av margarin, som nämnden framlagt. På grund av att margarinpriset i Norge är avsevärt

lägre än i Sverige utnyttjar särskilt gränsbefolkningen i stor utsträckning de möjligheter till fri införsel av 5 kilogram margarin vid varje resetillfälle, som lämnas enligt gällande författningar. Denna införsel av margarin har, såsom nämnden framhållit, bland annat medfört, att handlandena på den svenska sidan av gränsen fått avsevärt minskad omsättning i fråga om margarinförsäljningen. Vid skilda tillfällen har frågan om åtgärder i anledning av denna margarininförsel övervägts. Bland annat upptog jag detta spörsmål i propositionen 1954: 180. Jag ansåg mig därvid icke böra biträda ett av nämnden framlagt förslag att som förutsättning för rätten till fri införsel av 5 kilogram margarin skulle stadgas, att utlandsresan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att införa varan. Vidare fann jag mig icke kunna förorda en av Kooperativa förbundet margarinfabriken aktiebolag m. fl. gjord framställning, innebärande att rätten till fri införsel av viss kvantitet margarin skulle slopas eller åtmistone begränsas till ett kilogram. Mot vad jag i detta hänseende anförde framfördes ingen erinran från riksdagens sida. Nämnden har nu ånyo upptagit frågan och har därvid anført, att under det senaste året de s. k. margarinresorna avsevärt ökat i omfattning, vilket haft till följd ett väsentligt avbräck för de detaljhandlare vilka har sin verksamhet i gränstrakterna. Nämnden har i anledning härav föreslagit, att den kvantitet, som fritt skall få införas av resande eller i form av gåvopaket, minskas från 5 till 2 kilogram per person. Härigenom skulle de s. k. margarinresorna icke längre framstå som tillräckligt lockande. Den av nämnden beskrivna utvecklingen synes mig nu motivera, att en skärpning sker i bestämmelserna om margarininförseln, och jag har intet att erinra mot det förslag häröf, som nämnden framlagt. Nämndens förslag om upphävande av Kungl. Maj:ts beslut den 8 maj 1953, varigenom dispens lämnats från vissa bestämmelser i margarinförordningen och i livsmedelsstadgan, torde få upptagas i annat sammanhang.

I fråga om fettregleringen har nämnden vidare föreslagit, att — utöver de ändringar som föranledes av skärpningen i införselbestämmelserna för margarin — ett flertal ändringar vidtages i förordningen den 5 juni 1953 (nr 395) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. Nämnda förordning ändrades förra året i ett flertal hänseenden, varvid bland annat tre nya paragrafer tillades. Då jag i huvudsak biträder nämndens nu framförda förslag om ytterligare ändringar, har jag funnit lämpligt, att 1953 års förordning upphäves och ersättes av en helt ny. I förhållande till vad nu gäller innebär nämndens förslag — förutom redaktionella jämkningar — i huvudsak följande.

Kungl. Maj:t äger förordna, att i 1 § i förordningen uppräknade varor ej får införas utan tillstånd av nämnden eller den, vilken nämnden bemyndigar att meddela tillstånd till sådan införsel. Förordningen har alltså karaktären av en fullmaktslagstiftning. I 2 § lämnas vissa allmänna bestämmelser, enligt vilka förordnande enligt 1 § icke skall utgöra hinder för införsel i vissa angivna fall. Dessa undantag från skyldighet att inneha tillstånd till införsel motsvarar i stort sett undantag, som i andra författningar lämnats

från föreskrifter om tillståndstvång vid införsel. Nämnden föreslår nu att i förtydligande syfte ett tillägg skall göras till 2 § av innehåll, att nämnden skall äga meddela allmänna bestämmelser om ytterligare undantag utöver de, som enligt 2 § alltid skall gälla. Då emellertid frågan, huruvida tillstånd över huvud taget skall erfordras för införsel av viss vara, är beroende på förordnande av Kungl. Maj:t, torde ett sådant förtydligande som nämnden föreslagit rätteligen ha sin plats i de tillämpningsföreskrifter till förordningen, som Kungl. Maj:t utfärdar. Jag anser därför ej erforderligt att i förordningen införa det föreslagna stadgandet.

Nämnden har vidare föreslagit vissa ändringar i syfte främst att vidga möjligheterna till kontroll hos de företag, vilka åtnjuter regleringsbidrag eller återbäring. Vad nämnden i detta hänseende föreslagit kan jag i stort sett biträda. Sålunda synes det lämpligt att införa en begränsning av den tid, inom vilken ansökning om regleringsbidrag må göras. Härigenom vinnes större möjligheter att kontrollera sådana uppgifter, som lämnas till stöd för ansökningen. I enlighet med nämndens förslag förordar jag, att ansökning skall göras sist tolv månader från det sådant förhållande uppstått, som utgör förutsättning för att bidrag skall få åtnjutas. Emellertid bör det, såsom nämnden förutsatt, stå Kungl. Maj:t fritt att, om särskilda skäl föreligger, medge bidrag även i fall då ansökning inkommit till nämnden senare.

I fråga om företag, som bedriver verksamhet, varmed följer skyldighet att erlägga regleringsavgift eller att använda fettämne ur svenskt oljeväxtfrö, ges bestämmelser om antecknings- och redovisningsskyldighet m. m. i 10 § av den nuvarande förordningen. Dessa innebär, att företagen är skyldiga att, i den utsträckning nämnden föreskriver, föra sådana anteckningar angående rörelsen, som erfordras för kontroll över att bestämmelserna i förordningen eller med stöd av densamma givna föreskrifter iakttages. Det åligger vidare företagen att på anfordran tillhandahålla nämnden eller dess ombud anteckningar och handelsböcker samt att i den utsträckning nämnden bestämmer lämna regelbundna uppgifter angående rörelsen. Företagarna är vidare skyldiga att lämna ombud för nämnden tillträde till företagens lokaler, t. ex. för inventering, och att medge att prov tages ur varulager. Företagare, som icke följer dessa bestämmelser, kan ådraga sig straffansvar. Nämnden föreslår nu, att bestämmelserna i 10 § skall bli tillämpliga jämväl på den som för sin verksamhet erhåller regleringsbidrag eller återbäring av regleringsavgift. Vidare föreslås, att i en ny paragraf skall stadgas skyldighet för den som idkar handel med vara, som omfattas av förordnande enligt 1 §, eller med produkt, vari dylik vara ingår, att, ändå att 10 § ej är tillämplig, på anfordran lämna nämnden eller dess ombud sådana upplysningar om sin rörelse, som nämnden finner erforderliga för kontroll över efterlevnaden av förordningen och med stöd av densamma givna föreskrifter, ävensom att, där nämnden finner det påkallat för kontrollens utövande, tillhandahålla nämnden eller dess ombud sina handelsböcker med tillhörande handlingar. Även jag anser, att viss utökning bör göras av nämndens möjligheter att kontrollera uppgifter, som tjänar till ledning vid

bedömandet av frågor om avgiftsplikt eller rätt till regleringsbidrag eller återbäring. Genom den föreslagna nya paragrafen beredes nämnden tillfälle att från såväl bidragsberättigade företag som leverantörer och avnämare till dessa erhålla material för kontroll av de uppgifter, som avgiftspliktiga eller bidragsberättigade företag lämnar. Såsom nämnden framhållit överensstämmer de i den nya paragrafen föreslagna bestämmelserna i stort sett med vad som gäller i en del skatteförfattningar. Då såväl avgifterna som bidragen uppgår till betydande belopp, har jag intet att erinra mot den utvidgning av kontrollmöjligheterna, som föreslagits i den nya paragrafen, vilken i departementsförslaget motsvaras av 13 §. Däremot kan jag ej förorda att företag, som i anledning av regleringssystemets konstruktion äger få regleringsbidrag eller återbäring, skall bli skyldigt att vid straffansvar underkasta sig — förutom de kontrollåtgärder, som anges i 13 § — de vittgående kontrollbestämmelser, som enligt nuvarande 10 § och den nu föreslagna 12 § gäller för avgiftspliktiga företag. Emellertid är det naturligt, att såsom villkor för rätt till bidrag eller återbäring uppställs, att företagen underkastar sig sådana ytterligare kontrollåtgärder, som nämnden finner erforderliga för granskning av de uppgifter, företagen lämnat. Dylika villkor kan föreskrivas med stöd av 8 § i gällande förordning och 9 § i den nu föreslagna.

I enlighet med det anförda torde förslag till dels *förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.*, dels *förordning angående ändrad lydelse av 6 a § förordningen den 21 december 1951 (nr 830) om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor* få föreläggas riksdagen för godkännande.

Frågan om upphävande av vissa tillämpningskungörelser samt utfärdande av nya sådana torde jag senare få anmäla.»

Utskottet

Kungl. Maj:t har i propositionen föreslagit vissa ändringar i förordningen den 5 juni 1953 (nr 395) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. De föreslagna ändringarna innebär, bland annat, att den kvantitet margarin, som enligt förordningen utan erläggande av regleringsavgift skall få införas av resande eller i form av gåvopaket, skall minskas från fem till två kilogram. Vidare föreslås, att en begränsning av den tid, inom vilken ansökning om regleringsbidrag må göras, skall införas i författningen samt att statens jordbruksnämnd genom en ny paragraf skall beredas tillfälle att från såväl regleringsbidragsberättigade företag som leverantörer och avnämare till dessa erhålla material för kontroll av de uppgifter, som regleringsavgiftspliktiga och bidragsberättigade företag lämnar. Med anledning av nu föreslagna och under tidigare år företagna ändringar i författningen förordas, att 1953 års förordning skall upphävas och ersättas av en helt ny. I anslutning till förslaget om sänkning av den avgifts-

fria införseln av margarin avses motsvarande ändring skola äga rum av 6 a § förordningen den 21 december 1951 (nr 830) om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor.

I motionen II: 643 har hemställts, att riksdagen måtte avslå propositionen 1955:180 i den del den föreslår ändring av förordningen angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Utskottet finner sig efter överväganden icke kunna förorda den av Kungl. Maj:t föreslagna sänkningen av den vid införsel avgiftsfria kvantiteten margarin. Vid sådant förhållande torde Kungl. Maj:ts framställning om ändring av 6 a § i nyssnämnda förordning om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd. De av Kungl. Maj:t i övrigt föreslagna ändringarna i fettregleringsförordningen torde däremot enligt utskottets mening böra godkännas av riksdagen. Utskottet har vidare intet att erinra mot att 1953 års förordning upphäves och ersättes av en ny.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts framställning och motionen II: 643, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m., dock med den ändring av 2 §, som framgår av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

2 §

Förordnande enligt — — — inom riket.

Förordnande enligt 1 § skall, intill en myckenhet av sammanlagt två kilogram för varor av de slag som omfattas av dylikt förordnande, ej heller ha avseende å vara, som införes i egentlig gränstrafik eller å vara, som av resande medföres och framföres till tullklarering i ett sammanhang vid inresetillfället under förutsättning, att varan är avsedd för den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgör gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införes i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning.

Utskottets förslag

2 §

Förordnande enligt — — — inom riket.

Förordnande enligt 1 § skall, intill en myckenhet av sammanlagt fem kilogram för varor av de slag som omfattas av dylikt förordnande, ej heller ha avseende å vara, som införes i egentlig gränstrafik eller å vara, som av resande medföres och framföres till tullklarering i ett sammanhang vid inresetillfället under förutsättning, att varan är avsedd för den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgör gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införes i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning.

B. att Kungl. Maj:ts framställning i fråga om förordning angående ändrad lydelse av 6 a § förordningen den 21 december 1951 (nr 830) om införsel och utförsel av margarinvaror samt om kontroll över tillverkningen av dessa varor icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 december 1955

På jordbruksutskottets vägnar:

HJALMAR GUSTAFSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Nord*, Jon Jonsson*, Bertil Andersson, Hansson, Eskilsson*, Mossberger, Franzén, Sigfrid Larsson*; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö*, Jacobson i Vilhelmina*, Jonsson i Strömsund och Pettersson i Dahl*, fru Eriksson i Hallstahammar, herrar Ahlsten, Jönsson i Gärds Köpinge, Eliasson*, Nilsson i Lönsboda* och Johansson i Öckerö.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Av herrar *Franzén, Sigfrid Larsson* och *Pettersson* i Dahl.